

**Комунальний заклад
«Чернігівське вище професійне училище побутового обслуговування»
Чернігівської обласної ради**

**ПОЛОЖЕННЯ
про навчальні дисципліни вільного
вибору та порядок їх обрання
здобувачами фахової передвищої освіти
Комунального закладу
«Чернігівське вище професійне училище
побутового обслуговування»
Чернігівської обласної ради**

Затверджено в новій редакції:
Педрадою КЗ «Чернігівське вище професійне
училище побутового обслуговування»
Чернігівської обласної ради
від «22» ~~гравня~~ **листопада** 2025 р.
Протокол № 11
В.о. директора **Вікторія МАЛОФЕЄНКО**

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про навчальні дисципліни вільного вибору та порядок їх обрання здобувачами освіти (далі – Положення) в КЗ «Чернігівське вище професійне училище побутового обслуговування» (далі – Училище) розроблено у відповідності до вимог Закону України «Про фахову передвищу освіту», визначає права осіб, які навчаються в ЧВПУ побутового обслуговування на вибір навчальних дисциплін у межах, передбачених відповідною освітньо-професійною програмою та навчальним планом, в обсязі, що становить не менше 10 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для освітньо-професійної програми фахової передвищої освіти (стаття 54, пункт 17).

1.2. Це Положення розроблено з метою конкретизації процедури формування переліку, вибору та подальшого вивчення здобувачами освіти навчальних дисциплін із циклу вибіркових для підготовки фахових молодших бакалаврів.

1.3. Навчальні дисципліни за вибором здобувача фахової передвищої освіти – це дисципліни, спрямовані на забезпечення формування загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю.

1.4. Для реалізації здобувачами освіти права вибору вибіркових дисциплін, ефективного планування та якісної організації освітнього процесу, на кожний навчальний рік складається (удосконалюється) Каталог вибіркових навчальних дисциплін Училища (далі – Каталог).

1.5. Каталог – це перелік дисциплін вільного вибору здобувачів для певного рівня освіти за циклами загальної та професійної підготовки, який є уніфікованим для всіх рівнів освіти та спеціальностей ЧВПУ побутового обслуговування. Каталог формують голови циклових комісій до початку навчального року, забезпечують також підготовку відповідного навчально-методичного контенту для дисциплін, включених в каталог, та його розміщення на сайті навчального закладу і в електронній бібліотеці Училища.

1.6. Навчальний план підготовки здобувачів фахової передвищої освіти складається з обов'язкової, вибіркової, практичної компонент та атестації.

1.7. Вибіркова компонента формується з навчальних дисциплін загальної та спеціальної підготовки. Вибіркові навчальні дисципліни за спеціальністю надають можливість здійснення поглибленої підготовки за спеціальностями, що визначають характер майбутньої діяльності; сприяють академічній мобільності здобувачів освіти та формуванню їх індивідуальної освітньої траєкторії, ефективного використання можливостей Училища врахування вимог національного та регіонального ринків праці тощо. Вибіркові дисципліни з інших освітніх програм (за уподобанням здобувача освіти) забезпечують реалізацію особистих освітніх інтересів та уподобань здобувачів освіти.

1.8. Процедура вільного вибору навчальних дисциплін здобувачами фахової передвищої освіти передбачає вибір окремих дисциплін з Каталогу на відповідний навчальний рік, семестр.

1.9. На кожен навчальний рік розробляється Індивідуальний навчальний план здобувача фахової передвищої освіти, що включає всі дисципліни обов'язкової та вибіркової компоненти з врахуванням структурно-логічної послідовності вивчення дисциплін, що визначають зміст освітньої програми за певною спеціальністю.

1.10. Обов'язкова кількість та обсяги кредитів ECTS вибірових навчальних дисциплін відображені у освітньо-професійній програмі (далі ОПП), навчальному плані підготовки здобувачів фахової передвищої освіти. Вибіркові навчальні дисципліни представлені у пояснювальній записці до навчального плану відповідної спеціальності (ОПП) переліком дисциплін, що включає в себе як дисципліни за спеціальністю, так і дисципліни за уподобанням (з інших ОПП) здобувача освіти, що є однаковими за обсягом кредитів у семестрі та формою контролю.

1.11. Не рекомендується передбачати курсові роботи, навчальні практики, екзамени з дисциплін, що пропонуються у вибірковій компоненті за вибором здобувача освіти. Перелік дисциплін вільного вибору переглядається цикловими

комісіями щороку. Зміст вибірових дисциплін повинен відповідати вимогам: актуальність, науковість, інноваційно-дослідницький характер, зв'язок з практикою, враховувати професійну специфіку, а також науково-дослідницьку діяльність викладачів. Вивчення вибірових навчальних дисциплін здобувачами фахової передвищої освіти здійснюється згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в КЗ «Чернігівське вище професійне училище побутового обслуговування» та затвердженням розкладом навчальних занять.

II. ПОРЯДОК РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА ВІЛЬНОГО ВИБОРУ ЗДОБУВАЧАМИ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ ВИБІРКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

2.1. Циклові комісії, які забезпечують викладання вибірових навчальних дисциплін, готують перелік дисциплін та їх силабуси для вільного вибору здобувачів освіти у розрізі навчальних курсів (семестрів).

Циклова комісія, на якій реалізується освітньо-професійна програма, затверджує каталог вибірових навчальних дисциплін і подає заступнику директора з навчально-виробничої роботи.

Програми та силабуси навчальних дисциплін, які пропонуються для вільного вибору здобувачами освіти, розміщуються на сайті навчального закладу.

2.2. Циклова комісія, на якій реалізується освітньо-професійна програма, та заступник директора з навчально-виробничої роботи під час вступної кампанії поточного року ознайомлюють вступників з каталогом вибірових дисциплін та інформують вступників про особливості формування груп для вивчення вибірових дисциплін на період навчання.

2.3. Вибір дисциплін вступниками здійснюється шляхом заповнення електронної ГУГЛ-форми на сайті Училища або письмової заяви на ім'я заступника директора з навчально-виробничої роботи до 25 серпня поточного року, в якій вступник обирає перелік дисциплін з вищезазначеного каталогу за принципом пріоритетності.

2.4. На підставі поданих заяв до 28 серпня заступник директора з навчально-виробничої роботи формує проект наказу на розподіл академічних груп за

обраними дисциплінами, а директор училища видає відповідний наказ про закріплення здобувачів освіти за вибілковими дисциплінами.

2.5. Здобувач освіти, який не визначився з переліком вибілкових дисциплін та не подав заповнену заяву у визначені терміни, буде записаний на вивчення тих вибілкових дисциплін, які вважаються необхідними для оптимізації кількісного складу академічних груп.

2.6. Після остаточного формування і погодження академічних груп з вивчення вибілкових дисциплін, відповідна інформація вноситься до індивідуального плану здобувача освіти. З даного моменту вибілкова дисципліна стає для здобувача освіти обов'язковою. Самочинна відмова від вивчення курсу тягне за собою академічну заборгованість, за що здобувач освіти може бути відрахований з училища.

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИБІЛКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

3.1. Викладання вибілкових дисциплін здійснюють циклові комісії училища за умови наявності відповідного кадрового, навчально-методичного та інформаційного забезпечення, що є свідченням спроможності циклової комісії оперативно задовольнити потреби здобувачів фахової передвищої освіти для створення індивідуальної освітньої траєкторії навчання за обраною спеціальністю.

3.2. Зміст конкретної вибілкової навчальної дисципліни визначає програма навчальної дисципліни. Вибіркові навчальні дисципліни спрямовані на поглиблення й вдосконалення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей, визначених стандартом фахової передвищої освіти та освітньо-професійною програмою.

3.3. Вибіркова навчальна дисципліна запроваджується в училищі за умови чисельності групи не менш як 12 осіб.

3.4. За зміст та реалізацію вибіркової навчальної дисципліни в освітньому процесі несе відповідальність голова циклової комісії, за якою закріплено викладання відповідної навчальної дисципліни.

3.5. Циклові комісії, які забезпечують викладання вибірових дисципліни, подають до методичного кабінету до 01 вересня кожного навчального року робочі програми вибіркової навчальної дисципліни поточного навчального року, оформлені відповідно до нормативної бази, яка існує в навчальному закладі.

3.6. Циклові комісії, які забезпечують викладання вибірових навчальних дисциплін, до 01 березня кожного навчального року за потребою вносять зміни до переліку вибірових навчальних дисциплін. Пропозиції щодо внесення змін до переліку вибірових навчальних дисциплін на кожен наступний навчальний рік розглядаються та затверджуються на засіданнях циклових комісій училища.

3.7. Під час розгляду змін до переліку вибірових дисциплін обов'язково аналізується забезпечення циклової комісії щодо можливості організації освітнього процесу високої якості. Основними критеріями є: кадрове забезпечення (науковий ступінь, кваліфікаційна категорія, підвищення кваліфікації, досвід викладання дисципліни тощо); навчально-методичне та матеріально-технічне забезпечення.

IV. ПРОЦЕДУРА ПЕРЕЗАРАХУВАННЯ КРЕДИТІВ

4.1. У разі поновлення, переведення або зарахування на старші курси здобувача освіти перезарахування кредитів вибірових дисциплін здійснюється заступником директора з навчально-виробничої роботи за поданням циклової комісії.

4.2. Перезарахування кредитів здійснюється за рахунок фактично вивчених дисциплін певного циклу за умови однакової кількості кредитів.

4.3. Адміністрація училища може дозволити здобувачам освіти, учасникам програм академічної мобільності, зараховувати в якості вибірових дисциплін, дисципліни, які прослухані в іншому закладі освіти, але не передбачені навчальним планом відповідної спеціальності в Училищі.